

Vi kommer igen tirsdag

HJEMMESYGEPLEJE. Teknisk sammenbrud, manglende medicin og dobbelt ordination i det fælles medicinkort. Der er udfordringer nok, da hjemmesygeplejerske Jane Frandsen tager på planlagt besøg hos en velfungerende og normalt selvdispenserende borger, der netop er blevet udskrevet fra hospitalet.

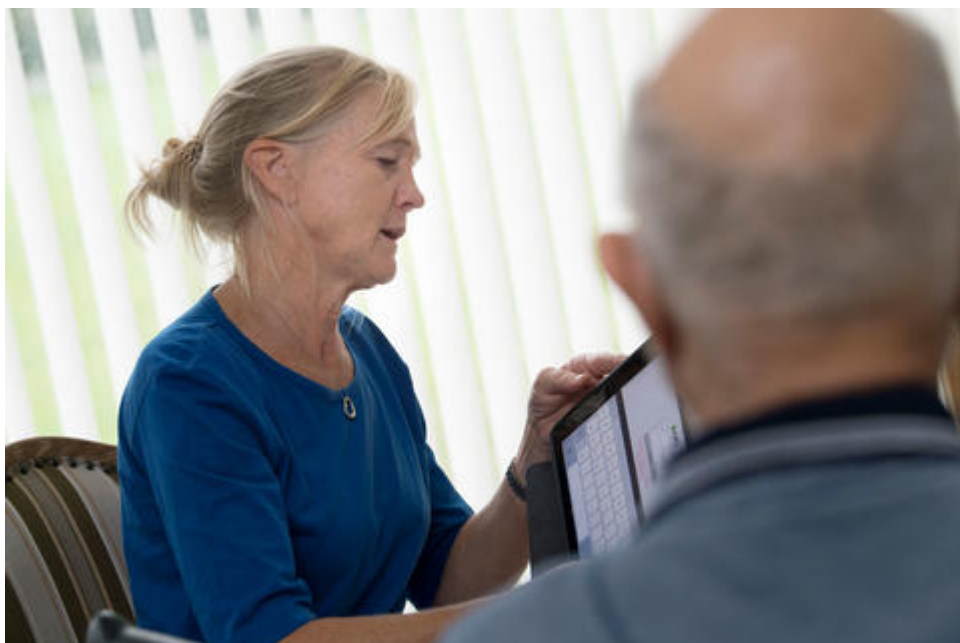
Sygeplejersken 2018 ; (12): 20-24. Temaer

Christina Sommer , journalist

Den varslede storm Knud begynder så småt at vise tænder denne fredag i september lige før frokost, hvor hjemmesygeplejerske Jane Frandsen parkerer sin bil uden for det hvide, moderne treetagers lejlighedskompleks i Hasseris i det sydvestlige Aalborg. Vinden rusker i de unge træer, og der falder et par dråber fra den grå himmel.

Næste borger på hendes liste kom hjem fra hospitalet i går. Hun er derfor kommet på det obligatoriske besøg for at lave en sygeplejefaglig udredning med henblik på at afklare fremtidige indsatser og ikke mindst hjælpe borgeren med at få overblik over sin medicin.

”Jeg har aldrig mødt ham før,” fortæller hun, mens hun finder frem til knappen på dørtelefonen ved opgangsdøren.

En iPad er ikke garant for, at alt kører på skinner. Nogle gange oplever sygeplejerskerne tekniske problemer som Jane Frandsen, andre gange at der ikke er dækning.

Foto: Lars Horn

fører ind til det lyse køkken-alrum, hvor 81-årige Niels Poulsen har taget plads på en af de polstrede stole ved spisebordet. Til venstre for ham står rollatoren. Han er tydeligvis dårligt gående. Noget, Jane Frandsen faktisk godt vidste:

"Jeg har jo været her før, hos din kone. Jeg kan godt huske, du havde problemer med din ryg," siger hun og ser smilende hen på Ida Poulsen, der trods problemer med hjertet p.t. er helt selvhjulpne.

"Kald, hvis I mangler noget," siger hun, før hun går ud på toilettet for at hænge vasketøj op.

Teknikken driller

Jane Frandsen tager plads ved siden af Niels Poulsen. Hun finder iPad og dosetter frem og spotter hurtigt den lyse træbakke på spisebordet, hvor medicinæsker og plastikbeholdere med receptpligtig medicin og vitaminer opbevares fint side om side.

Ægteparret har tilsyneladende styr på deres medicin og dispenserer normalt selv. Men Niels Poulsen er glad for, at Jane Frandsen kommer forbi og gennemgår det hele med ham efter indlæggelsen, der mod forventning blev to uger lang.

Den stivgørende rygoperation gik som planlagt, men efterfølgende fik den ældre herre både en e-colibakterie i blodet og blærebetændelse. En smule afkræftet er han endelig hjemme igen, og han ser især frem til at få lagt en plan for aftrapning af morfinpræparatet.

"Helt efter bogen kan jeg selvfølgelig ikke komme på iPad'en. Jeg slukker lige og prøver igen," siger Jane Frandsen.

Genstart hjælper ikke. Klog af skade har Jane Frandsen heldigvis printet hans medicinliste, besøget er ikke forgæves, og hun går i gang med at danne sig et overblik over præparaterne, men også Niels Poulsens almene tilstand:

"Hvordan går det med appetitten? Og med din mave?" spørger hun.

Og hvad med smerter, kortåndethed, vand i benene og førligheden?

"Hvis du sidder meget, skal du passe på tryk," siger hun.

Han fortæller, at han i øjeblikket får hjælp til at komme i bad.

Der kommer dog stadig intet svar, da hun for tredje gang ringer på.

"Det var mærkeligt. Han ved jo godt, at jeg kommer," siger hun, før hun går tilbage til bilen for at finde borgerens telefonnummer.

Mobilen virker. Der er kontakt, og kort tid efter kommer en ældre, spinkel kvinde ud for at lukke Jane Frandsen ind. Hun forklarer, at systemet er i udu, mens hun viser ind i stuelejligheden. Duften af nyvasket tøj fylder entré og gang. To ægte løbere i bordeauxrøde nuancer

Ergoterapeuten har været forbi, og han har også fået en PEP-fløjte med hjem fra hospitalet:

"Den synes jeg, du skal blive ved med at bruge et lille stykke tid endnu," siger Jane Frandsen, mens hun systematisk stiller de præparater, Niels Poulsen skal have ifølge den tre sider lange medicinliste, foran sig.

"Jeg lægger alt klar, det kan jeg bedst lide," forklarer hun.

Løber hurtigt tør

Niels Poulsen har selv dosetter og allerede dispenseret medicin til de næste syv dage. Jane Frandsen er dog ikke begejstret for dosetterne, da der hverken er angivet tidspunkt eller dag ved de forskellige rum, der heller ikke er særligt store.

"Så jeg bruger den, jeg har med her," siger hun.

Hun beslutter sig for at dispensere til de følgende næste syv dage, så der er til i alt 14 dage. Men hun når ikke langt, før hun må konstatere, at glasset med Centyl er tomt.

"Du skal jo have to om dagen, ikke kun en," siger hun vel vidende, at en del ældre, især dårligt til bens, tager mindre vanddrivende medicin end ordineret – så slipper de for at rende på toilettet hele tiden.

Vedr. morfin har sygehuset ordineret en tablet hhv. morgen, middag og aften den første uge, dernæst to tabletter om dagen ugen efter. Selvom både Niels Poulsen og Jane Frandsen umiddelbart synes, at det lyder af meget, bliver de enige om at følge anbefalingen:

"Det er vigtigt, at du er ordentligt smertedækket," siger Jane Frandsen og spørger, om hun også skal dosere Magnesia:

"Nej, den tager jeg bare ved siden af, det kan jeg godt selv styre," siger han, hvortil Jane Frandsen svarer, at han skal huske at tage det hver dag, som lægen anbefaler.

Morfinen slipper dog også hurtigt op. Niels Poulsen har kun fået tabletter med hjem til de næste fire dage, så også det skal Jane Frandsen bestille. Ægteparret har heldigvis mulighed for at hente præparaterne selv med hjælp fra deres voksne børn og gode naboer.

"Så skal du have lidt for blodtrykket. Og hvad med nitroglycerinen? Jeg kan se den her på listen – bruger du den?" spørger Jane Frandsen.

"Jeg kan ikke huske, hvornår jeg sidst brugte den, men den er god at have stående på natbordet, det har min kone også," siger han, hvilket får Jane Frandsen til at minde ham om at holde øje med, om den er blevet for gammel.

Underlige ordinationer

Midt i samtalen ringer Jane Frandsens telefon. En borger har akut brug for et besøg, og Jane Frandsen lover at kigge forbi senere. Hun beklager afbrydelsen og fortsætter. Pludselig opdager hun, at et af

Der skal ikke mange præparater til, før rummene i mange docetter bliver for små. Nogle borgere kan selv administrere medicin ved siden af, men der kan let ske forglemmelser og i værste fald fejlmedicinering.

Foto: Lars Horn

præparaterne optræder to steder på medicinlisten, først under overskriften "Fast dispenseret" og så under punktet "Selvadministreret".

"Det var underligt, det må jeg lige følge op på, du skal i hvert fald ikke have det to gange," siger hun og spotter, at dobbeltordinationen også gælder de andre produkter.

Hun danner sig et overblik over de ordinerede præparater, 10 forskellige bliver det til fordelt over morgen, middag og aften, plus nitroglycerin ved behov. Derudover holder han selv styr på diverse vitaminer.

"Vi lader bare det hele stå fremme her på bordet, og der er ikke noget på bakken, vi skal fjerne. Du bruger det hele," siger hun.

Besøget har taget godt en time alt inklusive. Alligevel kunne Jane Frandsen kun dispensere til og med mandag, og hun aftaler med ægteparret, at hjemmesygeplejen kommer igen tirsdag.

"Men det bliver ikke mig. Her har jeg fri," siger Jane Frandsen, før hun begynder at pakke sine ting sammen og gør klar til afsked. Næste borger på listen venter allerede utålmodigt, det samme gør opfølgningen på dobbeltordinationerne i det fælles medicinkort og dagens dokumentationsopgaver. På falderebet sikrer hun sig, at ægteparret har det rette nummer, hvis de mod forventning får brug for hjemmesygeplejen i løbet af weekenden.

"Nej det er ikke det, I skal bruge. Det skriver jeg lige her," siger hun, før hun ønsker god weekend og bevæger sig ud i blæsten igen.

Tema: Mangelfuld kommunikation komplicerer medicinhandling

Medicin, der mangler. Uforståelige eller manglende ordinationer i det fælles medicinkort. Og til tider kaotiske omgivelser i borgernes hjem. Når hjemmesygeplejersker tager på planlagt besøg hos ældre borgere, der lige er kommet hjem fra hospitalet, er det langt fra altid en simpel opgave. Det har Jane Frandsen (billedet, red.) og hendes

kolleger fra Aalborg Kommune fået beskrevet i en ny ph.d.-afhandling. Problemstillingerne er landsdækkende og kalder på en nytænkning af hjemmesygeplejen de første dage efter udskrivelsen, mener forsker.

- Vi kommer igen tirsdag
- Ufatteligt mange steder det kan gå galt
- Tre værktøjer kan hjælpe sygeplejersker

Emneord:

Hjemmesygepleje

Medicinhandling